

Institutt for grunnskolelærerutdanning 5-10 og bachelor i tegnspråk og tolking

Eksamensoppgave i LGU510013 Emne 1: Lesing, litteraturarbeid og kunnskap om språk og tekst

Faglig kontakt under eksamen: Tatjana Kielland Samoilow

Tlf.: 46418530

Eksamensdato: 28.11.2016

Eksamenstid (fra-til): 6 timer

Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler: Trykt versjon av LK06 (rev. 2013)

Annen informasjon:

Målform/språk: Bokmål

Antall sider (uten forside): 5

Antall sider vedlegg: 4

Informasjon om trykking av eksamensoppgave

Originalen er:

1-sidig **2-sidig**

sort/hvit **farger**

skal ha flervalgskjema

Kontrollert av:

Dato

Sign

Eksamen består av to deler. Både oppgave I og II må være besvart for at eksamen kan vurderes som bestått. De to delene vektet likt.

Oppgave I

Begrepene *implisitt leser/ adresse* er viktige i barnelitteraturteorien. Diskuter hvorfor. Du skal bruke sitater fra de vedlagte tekstene for å underbygge og eksemplifisere argumentasjonen din (vedlegg 1, 2, 3). Du kan også trekke inn andre tekster fra barnelitteraturen på pensum. Du skal bruke begreper som *narrativ kommunikasjon, dobbel-, singel- og dual adresse, implisitt leser, adaptasjon og barneperspektiv* i diskusjonen din. Det er viktig at du viser at du har forstått begrepene. Avslutt med en kort refleksjon over hvorfor teoretisk kunnskap om barnelitteratur er viktig for en litteraturlærer.

Oppgave II

Du skal besvare både oppgave A (1-3) og oppgave B

A)

1. Hva er typiske trekk ved syntetiske språk og analytiske språk?
2. Norsk omtales som et språk med både syntetiske og analytiske trekk. Hva menes med dette, og hvilke forhold ved det norske språket bidrar til at det havner i en slik mellomposisjon?
3. Tekstutdraget nedenfor er skrevet av en elev som er i ferd med å lære seg norsk. Førstespråket til eleven er tyrkisk, og du finner relevante opplysninger om denne elevens førstespråk som vedlegg (Vedlegg 4: Noen relevante trekk ved tyrkisk). Hvilke feil gjør denne eleven, og hvordan kan disse forstås med utgangspunkt i forskjellene mellom førstespråket tyrkisk og målspråket norsk?

Det morsomste jeg vet

- 1 Morsomste jeg vet det er fül og løve
- 2 jeg toror füle på lüfde og toror jeg vortan løven kan
- 3 sipize så müye.

B)

Gjør rede for hva *mellomspråk* er og hvorfor en lærer i dagens norske klasserom kan ha nytte av kunnskap om mellomspråk og mellomspråksanalyse.

gang. Så tok de tak i parykkene (hattene satt der fortsatt) og løftet dem av.

Plutselig satt jeg og stirret på flere rader med skallete damehoder. Det var et helt hav av skaller, og hver eneste skalle var rød og flammete og sår av alle knutene inne i parykkene. Jeg kan rett og slett ikke beskrive hvor fæle skallene var. Synet var ekstra ille fordi alle damene fortsatt hadde på seg flotte, moderne kjoler. Men oppå kjolene satt de skallete hodene. Det var skrekkelig. Det var unaturlig.

Kjære Gud, tenkte jeg. Hjelp meg. Kjære Gud, redd meg! Hver eneste av disse skallete damemennene er barnemordere, og her sitter jeg og er fanget i samme rom som dem og kan ikke flykte!

Samtidig ble jeg slått av noe annet og dobbelt forferdelig. Bestemoren min hadde sagt at heksene kunne lukte barn på lang avstand med de store ne-seborene sine. De kunne lukte dem selv om de gikk på den andre siden av gaten, og selv om det var bekmørkt. Til nå hadde bestemor fått rett i alt hun hadde fortalt. Det kunne ikke være det minste

tvil om at heksene på den bakerste rekken kom til å merke lukten av meg i dette øyeblikk og skrike ut: «Hundesmitt!» Så ville ropet lyde over hele salen og jeg ville være fanget som en rotte.

Jeg sto på kne på teppet bak skjermen og våget knapt å puste.

Så plutselig husket jeg noe annet viktig som bestemoren min hadde sagt. «Jo skitnere du er,» hadde hun sagt, «jo vanskeligere er det for en heks å lukte deg.»

Hvor mange dager var det siden jeg hadde badet?

Å, det var evigheter siden! Jeg hadde eget rom på hotellet, og bestemoren min blandet seg aldri opp i sånne tåpelige ting. Når jeg tenkte etter, ble jeg nesten sikker på at jeg ikke hadde badet siden vi kom til hotellet.

Men når hadde jeg vasket hendene og ansiktet sist?

I hvert fall ikke i dag morges.

Ikke i går heller.

Jeg stirret ned på hendene mine. De var dekket

Fra Lars Joachim Grimsdøds Barna som Jorsvant

sely, hadde ikke den splitter nye statsministeren i Norge turt annet enn å si: «Ja, jo, jøss, herr Kim, klart du kan komme, klart det.»

Den splitter nye statsministeren i Norge satt for øvrig fire stoler bortenfor Finn og forsøkte å holde praten gående med herr Kim. Finn så bort på ham. Den splitter nye statsministeren i Norge het Teddy Fahr og var faren hans.

Teddy het egentlig Theodor Bjørnstjerne, men det var det nesten ingen som visste. Alle visste imidlertid at Teddy egentlig var taxi-sjåfør. Og det var i taxien det hele hadde begynt. Hver eneste dag i mange år hadde han sittet og hørt på nordmenn som klagde i baksetet: over høye strømpriser, humpete veier, kalde vintre, korte somre, trange flyseter og over at det var altfor mye kjedelig på tv, særlig på mandager.

Teddy Fahr skjønte rett og slett hvordan folk hadde det. Han hadde det jo sånn selv. Særlig etter at kona hans døde, altså moren til Finn, hadde han vært akkurat like sinna og misfornøyd med både det ene og det andre og det tredje.

Derfor startet han *Merpartiet*.

Opplegget var enkelt. Merpartiet skulle rett og slett gi folk mer av det de ville ha, og mindre av det de ikke likte.

– Folkens, det blir færre regninger i postkassa, varmere vann i bassengene, kaldere brus i butikken og mer sjokolade i bunnen av kroneisen! Og ikke minst, jeg lover stillongser som ikke klør! Stillongser som klør er det verste jeg vet! ropte Teddy inn i tv-kameraet da han ble intervjuet.

Og nå skjer ting veldig raskt. De hvitklede menneskene kaster seg i vannet og svømmer ut til flåten og styrer den inn mot stranda og begynner å bære Kurt på gullstol mens de roper og synger at Kurt er han. Til slutt setter de ham ned på bakken.

Hei sveis, sier Kurt. Jeg heter Kurt og er vanligvis en lystig fyr, men nå har vi vært på elva i lang tid og vi har ikke mat og vi ble nesten tatt av ulver. Og dette er familien min. Vi er sant å si døden nær hele gjengen.

Dama som ropte til Kurt tar et skritt ut av flokken. Hun går rundt Kurt og studerer ham nøye.

Hva het du, sa du? spør hun. Kurt, sier Kurt.

Et mirakell! roper hun. Vi har blitt hørt! Kurt har kommet til Kurtby! Miskunn!

Kurt og Anne-Lise veksler blikk og tenker at disse folkene virker litt over gjennomsnittlig rare, selv til svensker å være.

Er dere også døde? spør Bud.

En stor grillfest rigges i stand på stranda, og når alle er mette, kommer den ekstra kritthvite damen bort til Kurt og familien som ligger og dører på gresset.

Nå skal dere høre, sier hun. Jeg heter Kirsti Brud og alle vi som bor her er medlemmer av Pingpong-kirken

som forresten er en toppenbra kirke for hele familien. Kurt og Anne-Lise ser på hverandre og tenker: Tullinger.

Dere tror kanskje at det er jeg som er lederen her, fortsetter Kirsti Brud, men det er jeg ikke. Jeg er altfor usikker og stygg og dum og full av feil til å være en god leder. Situasjonen er den at vi akkurat står og mangler en pastor. Den forrige vi hadde ble plutselig arrestert og nå vet vi verken opp eller ned.

Kurt og Anne-Lise er fryktelig trøtte, men de vil også være høflige, så de nikker på en ganske hyggelig måte.

Vi blir fort usikre uten en pastor, fortsetter Kirsti Brud. Vi er vant til at noen leder oss og forteller oss hva vi skal tenke og tro. Og akkurat da vi sto og ba om at vi måtte få oss en ny pastor, så kom dere

Vedlegg 4: Noen relevante trekk ved tyrkisk

- Type språk: Syntetisk språk
- Vokaler: Mangler norsk /u/ og /æ/, men har /y/ og /ø/
- Konsonanter: Stemte konsonanter blir ustemte i slutten av ord (b>p, d>t), og konsonantgrupper inni ord kan også bli ustemte.
- Konsonantgrupper mangler i begynnelsen av ord.
- Substantiv: Mangler grammatiske kjønn og bestemt form, bøyes i kasus
- Verb: Kompleks bøying, bøyes bl.a. i tempus (tid) og person
- Preposisjoner: Fins ikke, har postposisjoner (etterstilte relasjonsord)
- Syntaks: SOV, relativt fri ordstilling, leddsetninger lite brukt.

Malmo (2004) skriv om spm 2 på s. 421ff, så det skal gå bra, berre teksten frå s. 408 og utover er tydeleg markert som pensum.